

Βρυξέλλες, 15 Σεπτεμβρίου 2025
(OR. en)

12811/25

Διοργανικοί φάκελοι:
2025/0172 (COD)
2025/0176 (COD)
2025/0177 (COD)

SIMPL 101
ANTICI 112
INDEF 92
MAP 59
CSC 447
ENV 835
COMPET 868
ENT 161
MI 649
CHIMIE 78
CODEC 1258

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	29 Αυγούστου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	C(2025) 3800 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ σχετικά με την εφαρμογή στον τομέα της άμυνας του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης και της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - C(2025) 3800 final.

σνημμ.: C(2025) 3800 final

Βρυξέλλες, 28.8.2025
C(2025) 3800 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**σχετικά με την εφαρμογή στον τομέα της άμυνας του πλαισίου βιώσιμης
χρηματοδότησης και της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη
βιωσιμότητα**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με την εφαρμογή στον τομέα της άμυνας του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης και της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	2
2	Επενδύσεις στην αμυντική βιομηχανία — συμβολή στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της ΕΕ	3
2.1	Η συμβολή της αμυντικής βιομηχανίας στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της ΕΕ και των Ηνωμένων Εθνών.....	3
2.2	Η αμυντική βιομηχανία βάσει του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ και της CSDDD	5
3	Μετριασμός του κινδύνου στο πλαίσιο της συνεργασίας με την αμυντική βιομηχανία	6
3.1	Διεθνείς συνθήκες και νομοθεσία της ΕΕ για τη ρύθμιση της χρήσης και της εξαγωγής	6
3.1.1	Μεταφορές εκτός της ΕΕ (εξαγωγές) στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού	7
3.1.2	Ενδοενωσιακές μεταφορές στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού.....	9
3.1.3	Μεταφορά ειδών διπλής χρήσης εκτός της ΕΕ.....	9
3.2	Μετριασμός του κινδύνου σε διάφορους νομοθετικούς φακέλους του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης και της CSDDD	9
3.2.1	SFDR	9
3.2.2	Ενωσιακή ταξινόμηση των επενδύσεων.....	12
3.2.3	MiFID II	14
3.2.4	CSDD	15
3.2.5	CSRD	16
3.2.6	Κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς.....	16
4	Όρια εσόδων.....	17
5	Αξιολόγηση της συμβολής του τομέα της άμυνας στην κοινωνική βιωσιμότητα	17

1 Εισαγωγή

- (1) Η παρούσα ανακοίνωση της Επιτροπής (στο εξής: ανακοίνωση) αποσκοπεί στην παροχή καθοδήγησης σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ στην αμυντική βιομηχανία.
- (2) Η βιώσιμη χρηματοδότηση αναφέρεται στη διαδικασία συνεκτίμησης των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση (στο εξής: ΠΚΔ) παραμέτρων κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ώστε να διευκολύνεται η καλύτερη εκτίμηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και η υλοποίηση περισσότερων επενδύσεων σε βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες και έργα.
- (3) Σκοπός της ανακοίνωσης είναι να συνδράμει τους φορείς της αγοράς ώστε να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ σε σχέση με την αμυντική βιομηχανία. Στόχος της είναι να συμβάλει στην αποφυγή τυχόν αθέμιτων διακρίσεων εις βάρος του τομέα στις επενδυτικές αποφάσεις και να διασφαλίσει την καλύτερη κατανόηση και αναγνώριση των δυνατοτήτων του τομέα όσον αφορά τη συμβολή του στην κοινωνική βιωσιμότητα, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία¹ και της κοινής λευκής βίβλου για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030².
- (4) Στην παρούσα ανακοίνωση αποσαφηνίζεται ότι το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ είναι συμβατό με τις επενδύσεις στον τομέα της άμυνας και ότι οι γνωστοποιήσεις αιεφορίας εφαρμόζονται οριζόντια σε όλους τους κλάδους παραγωγής. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το πλαίσιο δεν θέτει κανέναν περιορισμό στη χρηματοδότηση οποιουδήποτε τομέα, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της άμυνας, και ενθαρρύνει την κατά περίπτωση αξιολόγηση των επενδύσεων στον τομέα της άμυνας, όπως και σε οποιονδήποτε άλλον τομέα.
- (5) Η παρούσα ανακοίνωση απευθύνεται σε όλους τους επενδυτές και τους φορείς που αναφέρονται στο πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ, καθώς και στις δημόσιες αρχές και τους δημόσιους φορείς. Η ανακοίνωση θα είναι ιδιαίτερα σημαντική για:
 - τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές,
 - τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ, δηλαδή τα νομικά πρόσωπα που εκδίδουν αξιολογήσεις ή βαθμολογίες ΠΚΔ σε επαγγελματική βάση³,
 - τους παρόχους σημάτων ΠΚΔ (οικολογικά σήματα, εθνικά σήματα κ.λπ.),
 - τα χρηματιστήρια / τους παρόχους δεικτών, τους παρόχους δεικτών αναφοράς, τους πωλητές δεδομένων / οργανισμούς πιστοποίησης κ.λπ.
- (6) Η παρούσα ανακοίνωση καλύπτει τα κείμενα που συνιστούν το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ, και συγκεκριμένα:

¹ [Στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία](#)

² [JOIN \(2025\) 120 final](#)

³ COM(2023) 314 final — 2023/0177 (COD).

- τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/2088 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών⁴.
- τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/565 και την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2017/593 για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (στο εξής: MIFID II)⁵.
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων (στο εξής: κανονισμός για την ταξινόμηση των επενδύσεων)⁶.
- την οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (στο εξής: CSRD)⁷.
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (στο εξής: κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς)⁸.
- την οδηγία (ΕΕ) 2024/1760 για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2859 (στο εξής: CSDDD)⁹.

2 Επενδύσεις στην αμυντική βιομηχανία — συμβολή στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της ΕΕ

2.1 Η συμβολή της αμυντικής βιομηχανίας στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της ΕΕ και των Ηνωμένων Εθνών

- (7) Όσον αφορά τη βιωσιμότητα, οι στόχοι πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών είναι σε μεγάλο βαθμό ευθυγραμμισμένοι. Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών¹⁰ παρατίθενται άμεσα ως στόχος του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα¹¹, το οποίο αποτελεί τη νομική βάση της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ. Το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα κωδικοποιεί τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και αναφέρει στην αιτιολογική σκέψη 4 ότι αυτός ο «ορισμός ενός σταθερού μακροπρόθεσμου στόχου είναι κρίσιμης σημασίας για την προώθηση του οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού, της ποιοτικής απασχόλησης, της βιώσιμης ανάπτυξης και της επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών».

⁴ ΕΕ L 317 της 9.12.2019, σ. 1· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>

⁵ ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>

⁶ ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

⁷ ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 15· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

⁸ ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1011>

⁹ ΕΕ L, 2024/1760, 5.7.2024· <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

¹⁰ [ΟΙ 17 ΣΤΟΧΟΙ | Βιώσιμη ανάπτυξη](#).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 ([ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1](#))

- (8) Τα κείμενα των Ηνωμένων Εθνών αναγνωρίζουν επίσης ότι είναι αδύνατον να υπάρξουν ελευθερία, ευημερία και δικαιοσύνη χωρίς ασφάλεια ή υπό τη στρατιωτική κατοχή ξένου επιτιθέμενου. Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα¹² διαβεβαιώνει στο άρθρο 3 ότι «[κ]άθε άτομο έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια» και στο άρθρο 28 ότι «[κ]αθένας έχει το δικαίωμα να επικρατεί μια κοινωνική και διεθνής τάξη, μέσα στην οποία τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη να μπορούν να πραγματώνονται σε όλη τους την έκταση». Το άρθρο 51 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών κατοχυρώνει το δικαίωμα (συλλογικής) νόμιμης άμυνας: «Καμιά διάταξη αυτού του Χάρτη δε θα εμποδίζει το φυσικό δικαίωμα της ατομικής ή συλλογικής νόμιμης άμυνας, σε περίπτωση που ένα Μέλος των Ηνωμένων Εθνών δέχεται ένοπλη επίθεση, ως τη στιγμή που το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πάρει τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια»¹³.
- (9) Ο αδικαιολόγητος και απρόκλητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέστησε σαφές ότι για να διασφαλιστούν αυτά τα οικουμενικά δικαιώματα εντός και εκτός της Ένωσης, η Ένωση πρέπει να ενισχύσει και να αναπτύξει περαιτέρω την αμυντική της ικανότητα. Σύμφωνα με αξιολογήσεις απειλών που έχουν διενεργήσει διάφορες υπηρεσίες πληροφοριών της ΕΕ, η Ρωσία έχει αυξήσει κατακόρυφα την ικανότητά της να παράγει στρατιωτικό εξοπλισμό και θα έχει τις στρατιωτικές ικανότητες να θέσει σε δοκιμασία την ενότητα των δυτικών χωρών και την αποτελεσματικότητα του άρθρου 5 του Βορειοατλαντικού Συμφώνου εντός των επόμενων τριών έως πέντε ετών.
- (10) Η κατάσταση αυτή υπαγορεύει την υιοθέτηση νοοτροπίας αμυντικής ετοιμότητας και την άμεση εντατικοποίηση των προσπαθειών για την αποκατάσταση της αμυντικής ετοιμότητας και αποτροπής έως το 2030. Στο πλαίσιο αυτό, ως αμυντική ετοιμότητα θα πρέπει να νοείται η ικανότητα των κρατών μελών να προβλέπουν, να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν κρίσεις που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας. Για την επίτευξη της εν λόγω ετοιμότητας, η τόνωση της ικανότητας και της ετοιμότητας της αμυντικής βιομηχανίας είναι καίριας σημασίας, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη βιομηχανία διασφαλίζει με τη σειρά της ότι οι ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών διαθέτουν τον αναγκαίο εξοπλισμό για την προστασία των πολιτών της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης είναι καίριας σημασίας για τη διαφύλαξη της ειρήνης και της ασφάλειας στην Ευρώπη¹⁴. Κατά συνέπεια, συμβάλλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ), η οποία κατοχυρώνεται στα άρθρα 42 και 46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επομένως, η αμυντική βιομηχανία είναι απαραίτητη για τη αποτροπή στρατιωτικών διενέξεων από δυνητικούς επιτιθέμενους, καθώς και για την προστασία των πολιτών της Ένωσης στο πλαίσιο του σεναρίου της πλέον ακραίας στρατιωτικής έκτακτης ανάγκης, δηλαδή της ένοπλης επίθεσης. Στον βαθμό που η αμυντική βιομηχανία της ΕΕ συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου αυτού, έχει τις δυνατότητες να συμβάλει στην κοινή μας ειρήνη και ασφάλεια, σύμφωνα με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 16 των Ηνωμένων Εθνών — ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί¹⁵.

¹² [Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών](#)

¹³ Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, κεφάλαιο VII — Ενέργειες σε περίπτωση απειλής εναντίον της Ειρήνης, Διαταράξεως της Ειρήνης και Επιθετικών Πράξεων.

¹⁴ [Στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία](#)

¹⁵ [ΟΙ 17 ΣΤΟΧΟΙ | Βιώσιμη ανάπτυξη](#).

2.2 Η αμυντική βιομηχανία βάσει του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ και της CSDDD

- (11) Όπως ορίζεται την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, «[η] μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα απαιτεί αλλαγές σε ολόκληρο το φάσμα πολιτικής και συλλογική προσπάθεια όλων των τομέων της οικονομίας και της κοινωνίας»¹⁶. Για τον σκοπό αυτόν, το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ και η CSDDD βοηθούν τις εταιρείες και τους επενδυτές να ενσωματώσουν καλύτερα τη βιωσιμότητα στις αποφάσεις, στα προϊόντα, στις υπηρεσίες ή στις διαδικασίες τους.
- (12) Σύμφωνα με αυτή τη συλλογική προσπάθεια με τη συμμετοχή όλων των τομέων, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όπως ισχύει και για κάθε άλλη επιχείρηση, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας διέπονται από τη γενική προσδοκία να καταστούν πιο βιώσιμες όσον αφορά την περιβαλλοντική, την κοινωνική και τη σχετική με τη διακυβέρνηση διάσταση.
- (13) Η Επιτροπή έχει αποσαφηνίσει ήδη επανειλημμένα τη σχέση μεταξύ της κοινωνικής βιωσιμότητας και της αμυντικής βιομηχανίας. Ειδικότερα, τόσο στην πρόταση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση της πράξης για τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών¹⁷ όσο και στη στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία¹⁸ υπενθυμίστηκε ότι η «αμυντική βιομηχανία της Ένωσης συμβάλλει καθοριστικά στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της Ένωσης και, ως εκ τούτου, στην ειρήνη και την κοινωνική βιωσιμότητα». Η αμυντική βιομηχανία ενισχύει τη βιωσιμότητα, δεδομένης της συμβολής της στην ανθεκτικότητα, την ασφάλεια και την ειρήνη.
- (14) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ συνάδει πλήρως με τις προσπάθειες της Ένωσης να διευκολύνει την επαρκή πρόσβαση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας σε χρηματοδότηση και επενδύσεις¹⁹. Δεν επιβάλλει κανέναν περιορισμό στη χρηματοδότηση του τομέα της άμυνας. Οι κανόνες της ΕΕ για τις γνωστοποιήσεις και τις προτιμήσεις αειφορίας εφαρμόζονται οριζόντια σε όλους τους κλάδους παραγωγής και δεν ξεχωρίζουν κανέναν τομέα. Στην κοινή λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030 αναφέρεται επίσης ότι «ο κανονισμός της ΕΕ περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (στο εξής: SFDR) δεν εμποδίζει τη χρηματοδότηση του τομέα της άμυνας»²⁰. Η αμυντική βιομηχανία αντιμετωπίζεται όπως οποιοσδήποτε άλλος τομέας και μόνο τα «αμφιλεγόμενα όπλα» (βλ. ενότητα 3.2.1.2) θεωρείται ότι υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις γνωστοποίησης. Επομένως, η εξαίρεση της αμυντικής βιομηχανίας, αυτής καθαυτή, δεν συνάδει με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο.

¹⁶ [EE L 243 της 9.7.2021, σ. 1](#), αιτιολογική σκέψη 25

¹⁷ COM(2023) 237 final. Ο κανονισμός εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ως κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525. (EE L 185 της 24.7.2023, σ. 7). Οι συννομοθέτες ενέκριναν το ίδιο κείμενο στην αιτιολογική σκέψη 35.

¹⁸ [Στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία](#), σ. 24

¹⁹ Στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία: σελίδα 31, «Πλαίσιο 5: Αμυντική βιομηχανία και πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ».

²⁰ [JOIN \(2025\) 120 final](#), σ. 18

- (15) Όσον αφορά τη CSDDD, καλύπτει τον τομέα της άμυνας, όπως και οποιονδήποτε άλλον τομέα, με τη διαφορά ότι εξαιρεί από τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας τις δραστηριότητες των κατάντη επιχειρηματικών εταιρών που σχετίζονται με προϊόντα τα οποία υπόκεινται σε έλεγχο εξαγωγών από ένα κράτος μέλος [δηλαδή είτε στον έλεγχο εξαγωγών βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης είτε στον έλεγχο των εξαγωγών όπλων, πυρομαχικών ή πολεμικού υλικού στο πλαίσιο ελέγχων των εξαγωγών σε εθνικό επίπεδο], μετά την έγκριση της εξαγωγής του προϊόντος.

3 Μετριασμός του κινδύνου στο πλαίσιο της συνεργασίας με την αμυντική βιομηχανία

3.1 Διεθνείς συνθήκες και νομοθεσία της ΕΕ για τη ρύθμιση της χρήσης και της εξαγωγής

- (16) Η αμυντική βιομηχανία ρυθμίζεται αυστηρά και υπόκειται στη νομοθεσία σχετικά με την παραγωγή, τη χρήση και τη μεταφορά των προϊόντων και των τεχνολογιών που αναπτύσσει, συμπεριλαμβανομένων των όπλων, εντός και εκτός της ΕΕ. Οι εν λόγω κανονιστικές ρυθμίσεις συμβάλλουν στον μετριασμό των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων που σχετίζονται με τη χρήση των προϊόντων που αναπτύσσονται από την αμυντική βιομηχανία, σύμφωνα με τους ευρείς στόχους του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ και της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ.
- (17) Σύμφωνα με το δικαίωμα νόμιμης άμυνας που αναγνωρίζεται στο άρθρο 51 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών²¹ και όπως υπενθυμίζεται στην κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού (στο εξής: κοινή θέση)²², αιτιολογική σκέψη 12 του προοιμίου, τα κράτη έχουν το δικαίωμα να μεταβιβάζουν και να εξάγουν τα μέσα αυτοάμυνας. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους φορείς να ακολουθούν κατά περίπτωση σκεπτικό κατά την αξιολόγηση της χρηματοδότησης μιας συγκεκριμένης εταιρείας ή δραστηριότητας του τομέα της άμυνας με βάση παραμέτρους βιωσιμότητας. Οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται με βάση τη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, συνθήκες και τις διαδικασίες μετριασμού του κινδύνου που ορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- (18) Η εξαγωγή και η ενδοενωσιακή μεταφορά στρατιωτικών ειδών και ειδών διπλής χρήσης υπόκειται σε αυστηρούς ελέγχους που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη. Η επιβολή από τα κράτη μέλη της συμμόρφωσης με την ενωσιακή και τη διεθνή νομοθεσία βασίζεται στη λήψη μέτρων δέουσας επιμέλειας από τη βιομηχανία. Για παράδειγμα, ως προϋπόθεση για την απόκτηση αδειών εξαγωγής, οι αμυντικές εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν αυστηρά μέτρα εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης, τα οποία επιβάλλονται από τις εθνικές αρχές ελέγχου των εξαγωγών. Η αυστηρή εποπτεία από τις υπηρεσίες των κρατών μελών που επιβάλλουν τον μηχανισμό ελέγχου των εξαγωγών αποτελεί σημαντικό μέρος της αντιμετώπισης των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων των προϊόντων που αναπτύσσονται από την αμυντική βιομηχανία.

²¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008E0944

²² [CL2008E0944EN0010010.0001_cp.1..1 \(europa.eu\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:CL2008E0944EN0010010.0001_cp.1..1)

3.1.1 Μεταφορές εκτός της ΕΕ (εξαγωγές) στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού

- (19) Ο έλεγχος των εξαγωγών αποστολών όπλων, πυρομαχικών, των εξαρτημάτων τους καθώς και στρατιωτικής τεχνολογίας ρυθμίζεται μέσω της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) (οι νομικές πράξεις εκδίδονται βάσει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Σύμφωνα με το άρθρο 40 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας δεν επηρεάζει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών²³. Τα κράτη μέλη, μέσω των εθνικών τους συστημάτων, ελέγχουν τις εξαγωγές στρατιωτικών τεχνολογιών και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένων των όπλων) που περιλαμβάνονται στον στρατιωτικό κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁴, σύμφωνα με την κοινή θέση. Στην κοινή θέση παρατίθενται τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κράτη μέλη για τη χορήγηση άδειας εξαγωγής. Οι προϋποθέσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην αποδέκτρια χώρα και τη διασφάλιση της περιφερειακής ειρήνης και ασφάλειας. Η κοινή θέση είναι νομικά δεσμευτική για τα κράτη μέλη.
- (20) Στην κοινή θέση υπενθυμίζονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων, στην οποία είναι συμβαλλόμενα μέρη όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και η οποία προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι κανένα κράτος μέρος δεν επιτρέπεται να δίνει την άδεια για τη μεταφορά συμβατικών όπλων ή ειδών που καλύπτονται από τη συνθήκη, εάν η μεταφορά παραβιάζει τις υποχρεώσεις του βάσει των μέτρων που έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στο πλαίσιο του κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ιδιαίτερα ως προς το εμπάργκο όπλων· εάν η μεταφορά παραβιάζει τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις του που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος, ιδιαίτερα εκείνες που σχετίζονται με τη μεταφορά ή την παράνομη διακίνηση συμβατικών όπλων· ή εάν γνωρίζει κατά τον χρόνο της αδειοδότησης, ότι τα όπλα ή τα είδη πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη διάπραξη γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, σοβαρών παραβιάσεων των συμβάσεων της Γενεύης του 1949, επιθέσεων κατά μη στρατιωτικών στόχων ή προστατευόμενων αμάχων, ή άλλων πολεμικών εγκλημάτων, όπως ορίζεται από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος²⁵.
- (21) Η κοινή θέση θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις απόφασης μη μεταφοράς εάν η έγκριση αντιβαίνει στις διεθνείς υποχρεώσεις και δεσμεύσεις των κρατών μελών, όπως η Συνθήκη για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων (1968), στην οποία όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι συμβαλλόμενα μέρη, και η οποία προβλέπει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μη δεχθεί τη μεταβίβαση, άμεσα ή έμμεσα, πυρηνικών όπλων ή πυρηνικών εκρηκτικών μηχανισμών, και η οποία αποσαφηνίζει την υποχρέωση αυτή ως βάση για την άρνηση χορήγησης σχετικών αδειών εξαγωγής²⁶, καθώς και στις διατάξεις άλλων συνθηκών. Στις οδηγίες χρήσης για την κοινή θέση²⁷

²³ ΕΕ C 115 της 9.5.2008, σ. 194

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499

²⁵ https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253

²⁶ Άρθρο 2 παράγραφος 1β.

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/el/pdf>

παρέχεται εμπειρισταωμένος, ωστόσο μη εξαντλητικός, κατάλογος των συνθηκών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από τη χορήγηση άδειας εξαγωγής²⁸.

- (22) Οι οδηγίες χρήσης περιλαμβάνουν ορισμένους μηχανισμούς τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν σε εφαρμογή για την αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με την επανεξαγωγή και τους τελικούς χρήστες, όπως οι ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στο πιστοποιητικό τελικού χρήστη. Σε αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η «ρήτρα τελικής χρήσης και/ή μη επανεξαγωγής, κατά περίπτωση» και η δυνατότητα επιλογής των κρατών μελών να περιλαμβάνουν «ρήτρα που να απαγορεύει την επανεξαγωγή των υλικών που υπάγονται στο πιστοποιητικό τελικής χρήσης». Τόσο η μεθοδολογία που περιλαμβάνεται στις οδηγίες χρήσης όσο και οι διεθνείς συμφωνίες στις οποίες αυτές παραπέμπουν²⁹ χρησιμεύουν ως πρότυπα βάσει των οποίων οι αρχές των κρατών μελών αξιολογούν τη συμπεριφορά των εταιρειών του τομέα.
- (23) Οι οδηγίες χρήσης περιλαμβάνουν επίσης προαιρετικούς μηχανισμούς διευκόλυνσης για την προώθηση της σύγκλισης και τη διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων σχετικά με τις εξαγωγές στρατιωτικού εξοπλισμού και τεχνολογίας που χρηματοδοτούνται και παράγονται από κοινού. Η γενική κατευθυντήρια αρχή θα πρέπει να είναι ότι, πλην διαφορετικής απόφασης, τα κράτη μέλη της ΕΕ που συνεργάζονται για να αναπτύξουν από κοινού στρατιωτικό εξοπλισμό ή τεχνολογία διευκολύνουν, βάσει εκτιμήσεων κινδύνου σύμφωνα με τα κριτήρια της κοινής θέσης και την αμοιβαία εμπιστοσύνη, την εξαγωγή του εν λόγω εξοπλισμού ή τεχνολογίας εκτός της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η εξαγωγή δεν υπονομεύει τα άμεσα ή εθνικά συμφέροντα ασφάλειας και τις διεθνείς υποχρεώσεις τους (όσον αφορά το εμπόριο στρατιωτικού εξοπλισμού ή τεχνολογίας). Προκειμένου να προωθηθεί η σύγκλιση και να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων σχετικά με τις εξαγωγές στρατιωτικού εξοπλισμού ή τεχνολογίας που χρηματοδοτούν και παράγουν από κοινού, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διαβουλεύονται μεταξύ τους σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου των δυνητικών εξαγωγικών προορισμών και των τελικών χρηστών, ώστε να εξασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση του κοινού έργου. Συμφωνώντας με αυτήν την κοινή αρχή, σχεδιάζουν να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο για τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων, εφόσον κριθεί αναγκαίο.
- (24) Η υποομάδα εργασίας για τις εξαγωγές συμβατικών όπλων του Συμβουλίου (COARM) της ΕΕ συμβάλλει στην εφαρμογή της κοινής θέσης της ΕΕ, μεταξύ άλλων, διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις αρνήσεις και τους προορισμούς που εγείρουν θεμελιωμένα υπόνοιες. Η ΕΕ συμβάλλει στην παροχή διαφάνειας όσον αφορά τις εξαγωγές όπλων κοινοποιώντας κάθε έτος δεδομένα σχετικά με τις εξαγωγές όπλων σε βάση δεδομένων την οποία διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (στο εξής: EYED)³⁰.

²⁸ Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνονται συνθήκες και διεθνείς πράξεις (καθεστώτα) που διέπουν τη χρήση και/ή την αποθήκευση και/ή την εξαγωγή και μεταφορά στρατιωτικού εξοπλισμού και τεχνολογίας, όπως (μεταξύ άλλων) οι εξής: η Ομάδα της Αυστραλίας, το καθεστώς ελέγχου τεχνολογίας πυραύλων (MTCR), η Επιτροπή Zangger, η Ομάδα Προμηθευτών Πυρηνικών Υλικών, ο Διακανονισμός του Wassenaar, ο Κώδικας Συμπεριφοράς της Χάγης κατά της διάδοσης των βαλλιστικών πυραύλων (HCOC) [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ (του Κεφαλαίου 2 Τμήμα 6)].

²⁹ Όπως οι έλεγχοι της τελικής χρήσης / των τελικών χρηστών για τις εξαγωγές του Διακανονισμού του Wassenaar.

³⁰ [Βάση δεδομένων υπό τη διαχείριση της EYED](#).

3.1.2 Ενδοενωσιακές μεταφορές στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού

(25) Οι ενδοενωσιακές μεταφορές ρυθμίζονται επίσης μέσω της οδηγίας 2009/43/EK³¹ για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Ένωσης, η οποία καθορίζει διάφορα κριτήρια προς εξέταση από τις αρχές των κρατών μελών πριν από την έγκριση της μεταφοράς αμυντικού εξοπλισμού ή τεχνολογίας. Τα κριτήρια αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, διαδικασίες για την αποφυγή πιθανής εκτροπής προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας. Προβλέπει επίσης την υποχρέωση των αρχών εξαγωγής των κρατών μελών να παρακολουθούν τη συμμόρφωση της αποδέκτριας χώρας με τους εξαγωγικούς περιορισμούς που καθορίζονται στην άδεια μεταφοράς, μία φορά ανά τριετία³².

3.1.3 Μεταφορά ειδών διπλής χρήσης εκτός της ΕΕ

(26) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο έλεγχος των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης διέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ και υπόκειται σε διαφορετική διακυβέρνηση από την εξαγωγή στρατιωτικών ειδών. Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/821 θεσπίστηκε το ενωσιακό σύστημα ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης³³.

(27) Το 2019 η Επιτροπή εξέδωσε συστάσεις³⁴ για τα εσωτερικά προγράμματα συμμόρφωσης σχετικά με τους ελέγχους του εμπορίου ειδών διπλής χρήσης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις εξαγωγές, τη μεταφορά, τη μεσιτεία και τη διαμετακόμιση ειδών διπλής χρήσης³⁵. Οι εταιρείες που ζητούν ορισμένες άδειες θα πρέπει να διαθέτουν εσωτερικούς μηχανισμούς συμμόρφωσης που καλύπτουν τις ακόλουθες πτυχές, και οι οποίοι θα μπορούσαν επίσης να χρησιμεύσουν ως υπόδειγμα για τους χρηματοπιστωτικούς φορείς που επιδιώκουν να αξιολογήσουν τη δέουσα επιμέλεια των σχετικών εταιρειών: δέσμευση των ανώτατων διευθυντικών στελεχών για τη συμμόρφωση· οργανωτική δομή, αρμοδιότητες και πόρους· κατάρτιση και ευαισθητοποίηση· διαδικασία και διεργασίες ελέγχου των συναλλαγών· επανεξέταση των επιδόσεων, λογιστικούς ελέγχους, υποβολή εκθέσεων και διορθωτικά μέτρα· τήρηση αρχείων και τεκμηρίωση· φυσική ασφάλεια και ασφάλεια πληροφοριών.

3.2 **Μετριασμός του κινδύνου σε διάφορους νομοθετικούς φακέλους του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης και της CSDDD**

3.2.1 SFDR

(28) Ο SFDR είναι ένα πλαίσιο διαφάνειας που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές στην ΕΕ πρέπει να γνωστοποιούν

³¹ [CL2009L0043EN0020010.0001.3bi_cp 1..1](#) σημείο 7.1

³² Κεφάλαιο III άρθρο 9.

³³ [Υπηρεσία Εκδόσεων \(europa.eu\)](#).

³⁴ Σύσταση (ΕΕ) 2019/1318 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 2019, για τα εσωτερικά προγράμματα συμμόρφωσης σχετικά με τους ελέγχους του εμπορίου ειδών διπλής χρήσης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου.

³⁵ [EE L 134 της 29.5.2009, σ. 1](#)

πληροφορίες αειφορίας³⁶. Ο SFDR έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να επιτρέπει στους επενδυτές να αξιολογούν δεόντως τον τρόπο με τον οποίο οι κίνδυνοι βιωσιμότητας ενσωματώνονται στη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων³⁷ και να κατανοούν καλύτερα τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις των χρηματοπιστωτικών προϊόντων στη βιωσιμότητα. Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/1288 της Επιτροπής συμπληρώνει τον SFDR με ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα. Για παράδειγμα, επιβάλλει στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς την υποχρέωση να διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο ένα χρηματοπιστωτικό προϊόν με στόχο βιωσιμότητας (δηλαδή γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 9 του SFDR) δεν προκαλεί σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους στόχους αειφόρων επενδύσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές πρέπει να περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνουν υπόψη τις δυσμενείς επιπτώσεις του πίνακα 1 του παραρτήματος I, καθώς και τυχόν σχετικούς δείκτες που παρατίθενται στους πίνακες 2 και 3 του εν λόγω παραρτήματος.

- (29) Για τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές που επενδύουν στην αμυντική βιομηχανία, οι δείκτες των κύριων δυσμενών επιπτώσεων (στο εξής: PAI) που παρατίθενται στον πίνακα 1 του παραρτήματος I, και οι οποίοι ενδέχεται να απαιτούν περαιτέρω διευκρινίσεις, θα ήταν ο δείκτης PAI 10 «Παραβιάσεις των αρχών της πρωτοβουλίας “Παγκόσμιο Συμβόλαιο” των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και των κατευθυντήριων γραμμών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις»³⁸, ο δείκτης PAI 11 «Έλλειψη διαδικασιών και μηχανισμών συμμόρφωσης για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις αρχές της πρωτοβουλίας “Παγκόσμιο Συμβόλαιο” των Ηνωμένων Εθνών και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις» και ο δείκτης PAI 14 «Άνοιγμα σε αμφιλεγόμενα όπλα».

3.2.1.1 Δείκτες PAI 10 και 11 — Αξιολόγηση των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων από τις επενδύσεις της αμυντικής βιομηχανίας

- (30) Στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1288 δεν προσδιορίζεται καταλεπτώς ο τρόπος με τον οποίο οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές μπορούν να αξιολογήσουν κατά πόσον μια επένδυση σε οικονομική δραστηριότητα που συμβάλλει στην επίτευξη περιβαλλοντικού ή κοινωνικού στόχου συμμορφώνεται με τους δείκτες PAI 10 και 11 του πίνακα 1 του παραρτήματος I.
- (31) Η πρωτοβουλία «Παγκόσμιο Συμβόλαιο» των Ηνωμένων Εθνών είναι ένα εθελοντικό πλαίσιο για την ευθυγράμμιση των εταιρικών δραστηριοτήτων και στρατηγικών με δέκα διεθνώς αποδεκτές αρχές εταιρικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένων των αρχών για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σύμφωνα με την αρχή 1, οι επιχειρήσεις οφείλουν «να στηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυχθέντων ανθρωπίνων δικαιωμάτων», ενώ η αρχή 2 επιβάλλει στις επιχειρήσεις την υποχρέωση «να βεβαιώνονται ότι δεν συνεργούν σε καταχρήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Βασικό στοιχείο του «Παγκόσμιου Συμβολαίου» αποτελεί η ανακοίνωση προόδου (COP), μια

³⁶ Στην [κοινή λευκή βίβλο, της 19ης Μαρτίου, για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030](#) αναφέρεται ότι η «Επιτροπή θα παράσχει τις αναγκαίες διευκρινίσεις σχετικά με τη σχέση της άμυνας με τους επενδυτικούς στόχους του πλαισίου βιωσιμότητας στο πλαίσιο της επανεξέτασης του SFDR».

³⁷ [Sustainability-related disclosure in the financial services sector — European Commission](#) (Γνωστοποιήσεις αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών — Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

³⁸ Βλ. σ. 43, [EE L 196 της 25.7.2022, σ. 1](#)

ετήσια γνωστοποίηση που πρέπει να υποβάλλεται από τις συμμετέχουσες εταιρείες. Στην ανακοίνωση προόδου (COP) περιγράφονται οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την εφαρμογή των δέκα αρχών, ώστε να ενισχύονται η διαφάνεια και η λογοδοσία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.

- (32) Στις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, το κεφάλαιο IV αφορά ειδικά τα ανθρώπινα δικαιώματα και καθορίζει έξι αρχές. Σύμφωνα με την τρίτη αρχή, οι εταιρείες καλούνται «να επιδιώκουν τρόπους για την πρόληψη ή τον μετριασμό δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα οι οποίες συνδέονται άμεσα με τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους μέσω επιχειρηματικής σχέσης, ακόμη και αν δεν συμβάλλουν σε αυτές τις επιπτώσεις». Σύμφωνα με την πέμπτη αρχή, οι εταιρείες καλούνται «να ασκούν τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα σε συνάρτηση με το μέγεθος, τη φύση και το πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, καθώς και σε συνάρτηση με το σοβαρότητα των κινδύνων που συνεπάγονται οι δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα»³⁹.
- (33) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους φορείς να λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας και τα μέτρα που τίθενται σε εφαρμογή προκειμένου να υπάρχει συμμόρφωση με τις νομοθεσίες για τον έλεγχο των εξαγωγών που περιγράφονται λεπτομερώς στην ενότητα 2.1, ώστε να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων των αρχών 1 και 2 της πρωτοβουλίας «Παγκόσμιο Συμβόλαιο» των Ηνωμένων Εθνών, των αρχών 3 και 6 του κεφαλαίου IV των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και, εντέλει, των δεικτών PAI 10 και 11 βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1288.

3.2.1.2 Δείκτης PAI 14 — Αμφιλεγόμενα όπλα

- (34) Ο δείκτης PAI 14⁴⁰ —«Μερίδιο των επενδύσεων σε εταιρείες στις οποίες γίνονται επενδύσεις που εμπλέκονται στην κατασκευή ή την πώληση αμφιλεγόμενων όπλων»— καλύπτει μόνο τη γνωστοποίηση του ανοίγματος σε τέσσερις κατηγορίες αμφιλεγόμενων όπλων: νάρκες κατά προσωπικού, πυρομαχικά διασποράς, χημικά όπλα και βιολογικά όπλα. Πρόκειται για όπλα που απαγορεύονται από την πλειονότητα των κρατών μελών ή από το διεθνές δίκαιο που είναι άμεσα δεσμευτικό για την ΕΕ και θεωρείται ότι έχουν κύριες δυσμενείς επιπτώσεις.
- (35) Ο ορισμός των αμφιλεγόμενων όπλων που απαριθμούνται στον SFDR δεν καλύπτει τα πυρηνικά όπλα. Μέχρι στιγμής, μόνο τρία κράτη μέλη —η Αυστρία, η Ιρλανδία και η Μάλτα— έχουν υπογράψει τη Συνθήκη για την Απαγόρευση των Πυρηνικών Όπλων. Πρόκειται για χωριστή συνθήκη από τη Συνθήκη του 1968 για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων (στο εξής: TNP). Όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της TNP. Η TNP προβλέπει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μη δεχθεί τη μεταβίβαση, άμεσα ή έμμεσα, πυρηνικών όπλων ή πυρηνικών εκρηκτικών μηχανισμών από και προς οποιονδήποτε αποδέκτη. Η TNP δεν θίγει τα πυρηνικά προγράμματα των κρατών που διέθεταν πυρηνικά όπλα κατά τον χρόνο υπογραφής της το 1968.

³⁹ OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct (Κατευθυντήριες αρχές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά).

⁴⁰ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/1288 της Επιτροπής, παράρτημα I πίνακας 1.

(36) Αυτή η υποχρέωση γνωστοποίησης αναφέρεται στις ακόλουθες διεθνείς συμβάσεις:

- Η ανάπτυξη και παραγωγή βιολογικών όπλων απαγορεύεται από τη σύμβαση για την απαγόρευση αναπτύξεως, παραγωγής και αποθηκείσεως βακτηριολογικών (βιολογικών) και τοξινικών όπλων και για την καταστροφή τους, η οποία εγκρίθηκε στο Λονδίνο στις 10 Απριλίου 1972 και έχει υπογραφεί και επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ⁴¹.
- Η ανάπτυξη και παραγωγή χημικών όπλων απαγορεύεται από τη σύμβαση για την απαγόρευση αναπτύξεως, παραγωγής, αποθηκείσεως και χρήσεως χημικών όπλων και για την καταστροφή τους, η οποία εγκρίθηκε στο Παρίσι στις 13 Ιανουαρίου 1993⁴² και έχει υπογραφεί και επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.
- Η παραγωγή ναρκών κατά προσωπικού απαγορεύεται από τη σύμβαση για την απαγόρευση της χρήσης, της αποθήκευσης, της παραγωγής και της διακίνησης ναρκών κατά προσωπικού και για την καταστροφή τους, η οποία εγκρίθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997 και έχει υπογραφεί και επικυρωθεί από τη μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών⁴³.
- Η παραγωγή πυρομαχικών διασποράς απαγορεύεται από τη σύμβαση για τα πυρομαχικά διασποράς της 30ής Μαΐου 2008⁴⁴, η οποία έχει υπογραφεί και επικυρωθεί από την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, την Τσεχία, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Κροατία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία, τη Σλοβακία και τη Σουηδία.

3.2.2 Ενωσιακή ταξινόμηση των επενδύσεων

(37) Η ενωσιακή ταξινόμηση των επενδύσεων είναι ένα εργαλείο διαφάνειας για την ιδιωτική χρηματοδότηση που θεσπίζει μια ταξινόμηση των περιβαλλοντικά βιώσιμων δραστηριοτήτων με σκοπό την προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων.

(38) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων, για να θεωρούνται «*περιβαλλοντικά βιώσιμες*», οι οικονομικές δραστηριότητες πρέπει: [να] «*συμβάλλουν σημαντικά*» σε έναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους και «*να μην προκαλούν σημαντική βλάβη*» σε οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Πρέπει επίσης να ασκούνται σύμφωνα με τις ελάχιστες διασφαλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων· και να πληρούν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου.

⁴¹ [IHL Treaties — Convention on the Prohibition of Biological Weapons, 1972](#) [Συνθήκες του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου (ΔΑΔ) — Σύμβαση για την απαγόρευση των βιολογικών όπλων, 1972].

⁴² [IHL Treaties — Convention prohibiting Chemical Weapons, 1993 \(icrc.org\)](#) [Συνθήκες του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου (ΔΑΔ) — Σύμβαση για την απαγόρευση των χημικών όπλων, 1993].

⁴³ [IHL Treaties — Anti-Personnel Mine Ban Convention, 1997 \(icrc.org\)](#) [Συνθήκες του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου (ΔΑΔ) — Σύμβαση για την απαγόρευση των ναρκών κατά προσωπικού, 1997]. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Φινλανδία, η Πολωνία, η Εσθονία, η Λετονία και η Λιθουανία ανακοίνωσαν πρόσφατα ότι σχεδιάζουν να αποχωρήσουν από τη συγκεκριμένη συνθήκη.

⁴⁴ [IHL Treaties — Convention on Cluster Munitions, 2008 \(icrc.org\)](#) [Συνθήκες του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου (ΔΑΔ) — Σύμβαση για την απαγόρευση των πυρομαχικών διασποράς, 2008].

- (39) Οι ελάχιστες διασφαλίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18 του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν ότι οι οντότητες που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες και θεωρούνται «ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση των επενδύσεων» πληρούν ορισμένα ελάχιστα κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση πρότυπα. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, οι επιχειρήσεις των οποίων οι οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρούνται ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση των επενδύσεων πρέπει να έχουν εφαρμόσει διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και αποκατάστασης, ώστε να διασφαλίζεται η ευθυγράμμιση με τα πρότυπα υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς που αναφέρονται στις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- (40) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους φορείς να λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας και τα μέτρα που τίθενται σε εφαρμογή προκειμένου να συμμορφώνονται με τις εθνικές νομοθεσίες για τον έλεγχο των εξαγωγών που περιγράφονται λεπτομερώς στην ενότητα 3.1, ώστε να συμβάλλουν στην τήρηση της κατευθυντήριας αρχής 13 των Ηνωμένων Εθνών, των αρχών 3 και 6 του κεφαλαίου IV των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και, εντέλει, των ελάχιστων διασφαλίσεων βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων.
- (41) Το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων παραπέμπει άμεσα στους δείκτες των κύριων δυσμενών επιπτώσεων του SFDR που σχετίζονται με τους παράγοντες βιωσιμότητας⁴⁵. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι οικείες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και αποκατάστασης επιτρέπουν τον προσδιορισμό, την πρόληψη, τον μετριασμό ή την αποκατάσταση κάθε πραγματικού ή δυνητικού ανοίγματος στην κατασκευή ή την πώληση αμφιλεγόμενων όπλων, όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό SFDR⁴⁶ (βλ. 3.2.1.2).

3.2.2.1 Ισχυρισμοί περί ευθυγράμμισης με την ενωσιακή ταξινόμηση των επενδύσεων σε συνδεόμενες με την άμυνα επιχειρήσεις

- (42) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όπως και σε οποιονδήποτε άλλον τομέα, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας μπορούν να προβάλλουν ισχυρισμούς περί ευθυγράμμισης με την ταξινόμηση των επενδύσεων για τις επιλέξιμες οριζόντιες επενδύσεις που ορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, επενδύσεις στον οικολογικό προσανατολισμό των κτιρίων και των υποδομών τους ή επενδύσεις σε καθαρές μεταφορές υπό τη μορφή κεφαλαιουχικών δαπανών και/ή λειτουργικών δαπανών που αναφέρονται στο στοιχείο γ) των τμημάτων 1.1.2.2 και 1.1.3.2 του παραρτήματος I της κατ' εξουσιοδότηση πράξης περί δημοσιοποιήσεων. Οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν επίσης να προβάλλουν ισχυρισμούς περί ευθυγράμμισης για οποιεσδήποτε άλλες δραστηριότητες που προσδιορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την ταξινόμηση των επενδύσεων

⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01))

⁴⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή ορισμένων νομικών διατάξεων του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων και τη σύνδεση με τον κανονισμό περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών [[Υπηρεσία Εκδόσεων \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01))]

- (π.χ. δραστηριότητες στους τομείς των μεταφορών, των λύσεων δεδομένων, της μεταποίησης κ.λπ.).
- (43) Ομοίως, το γεγονός ότι συγκεκριμένες αμυντικές βιομηχανικές δραστηριότητες δεν έχουν συμπεριληφθεί μέχρι στιγμής στο σύστημα της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων δεν προδικάζει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της αμυντικής βιομηχανίας⁴⁷.
- (44) Μολονότι οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σχετικά με την ενωσιακή ταξινόμηση των επενδύσεων για το κλίμα και το περιβάλλον καθορίζουν ειδικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου τα οποία πρέπει να πληρούν οι εταιρείες εάν επιθυμούν να γνωστοποιήσουν ότι οι οικονομικές τους δραστηριότητες είναι ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση των επενδύσεων, άλλες πράξεις του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ προσφέρουν διαφορετικούς τρόπους αξιολόγησης των πτυχών βιωσιμότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων και των φορέων.
- (45) Η δέσμη μέτρων απλούστευσης που προβλέπονται στον κανονισμό Omnibus⁴⁸, η οποία εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 2025, αποσκοπεί στη σημαντική μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τις εταιρείες που υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την ευθυγράμμισή τους με την ταξινόμηση των επενδύσεων. Θα διενεργηθεί επίσης ολοκληρωμένη αναθεώρηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την ταξινόμηση των επενδύσεων, στο πλαίσιο της δέσμευσης της Επιτροπής για απλούστευση.

3.2.3 MiFID II

- (46) Οι απαιτήσεις της MiFID II, σύμφωνα με τις οποίες οι επιχειρήσεις επενδύσεων οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις προτιμήσεις βιωσιμότητας των πελατών και να συνεκτιμούν τις προτιμήσεις βιωσιμότητας κατά τον καθορισμό των αγορών-στόχων παραπέμπουν άμεσα στον SFDR και στον κανονισμό της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων. Ως εκ τούτου, οι τελικοί πελάτες με προτιμήσεις βιωσιμότητας βάσει της MiFID II θα πρέπει να λαμβάνουν συμβουλές σχετικά με τα προϊόντα που επενδύονται (ή παρέχουν άνοιγμα), τουλάχιστον έως κάποιον βαθμό, είτε σε ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση των επενδύσεων δραστηριότητες είτε σε αιεφόρες επενδύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 17 του SFDR, ή που λαμβάνουν υπόψη τους δείκτες PAI.
- (47) Λόγω της άμεσης παραπομπής στις «αιεφόρες επενδύσεις», όπως ορίζονται στον κανονισμό SFDR, και σε «περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις», όπως ορίζονται στον κανονισμό για την ταξινόμηση των επενδύσεων, η MiFID II υπαινίσσεται ότι, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον το προϊόν που διανέμουν πληροί τις προτιμήσεις βιωσιμότητας, οι φορείς λαμβάνουν υπόψη την αρχή των ελάχιστων διασφαλίσεων βάσει του κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση των επενδύσεων και την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» βάσει του SFDR. Η δεύτερη περίπτωση περιλαμβάνει άνοιγμα στον δείκτη PAI σχετικά με τα αμφιλεγόμενα όπλα, όπως ορίζεται στον SFDR (βλ. 3.2.1.2).
- (48) Όσον αφορά τη συνεκτίμηση των δεικτών PAI βάσει της MiFID II, καμία διάταξη δεν επιβάλλει στους φορείς την υποχρέωση να θεωρούν ότι οι επενδύσεις στον τομέα της άμυνας έχουν δυσμενείς επιπτώσεις αποκλειστικά και μόνο επειδή πραγματοποιούνται

⁴⁷ Βλ. ΕΕ C, C/2023/267, 20.10.2023, σημείο 12.

⁴⁸ [2025/0045 \(COD\)](#)

στον εν λόγω τομέα και, κατά συνέπεια, δεν θα πρέπει να προσφέρονται σε κανέναν πελάτη με προτιμήσεις βιωσιμότητας.

3.2.4 CSDD

- (49) Σύμφωνα με την CSDDD, η οποία άρχισε να ισχύει στις 25 Ιουλίου 2024, οι μεγάλες εταιρείες που έχουν την έδρα τους ή πραγματοποιούν σημαντικά έσοδα στην ΕΕ υποχρεούνται να προσδιορίζουν και να αντιμετωπίζουν τις δυσμενείς επιπτώσεις των δράσεών τους στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο περιβάλλον, τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε όλες τις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες τους.
- (50) Οι αμυντικές εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής διέπονται από τις διατάξεις της CSDDD, όπως και οποιαδήποτε άλλη εταιρεία. Πρέπει να ασκούν δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα στο πλαίσιο των δικών τους δραστηριοτήτων, των δραστηριοτήτων των θυγατρικών τους, καθώς και των δραστηριοτήτων των επιχειρηματικών εταίρων τους που σχετίζονται με την παραγωγή των προϊόντων της εταιρείας ή την παροχή των υπηρεσιών της (ανάντη) ή με τη διανομή, τη μεταφορά και την αποθήκευση των προϊόντων της εταιρείας (κατάντη). Σύμφωνα με το άρθρο 3 της CSDDD, οι υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας δυνάμει της εν λόγω οδηγίας δεν επεκτείνονται στις δραστηριότητες των κατάντη επιχειρηματικών εταίρων των εταιρειών που σχετίζονται με στρατιωτικά προϊόντα και προϊόντα διπλής χρήσης, όταν η εξαγωγή τους έχει εγκριθεί από τις αρχές των κρατών μελών: «“αλυσίδα δραστηριοτήτων”: δραστηριότητες των κατάντη επιχειρηματικών εταίρων μιας εταιρείας που σχετίζονται με τη διανομή, τη μεταφορά και την αποθήκευση προϊόντος της εν λόγω εταιρείας, όταν οι επιχειρηματικοί εταίροι ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες για την εταιρεία ή για λογαριασμό της εταιρείας, εξαιρουμένων της διανομής, της μεταφοράς και αποθήκευσης προϊόντος που υπόκειται σε ελέγχους εξαγωγών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/821 ή σε ελέγχους των εξαγωγών όπλων, πυρομαχικών ή πολεμικού υλικού, κατόπιν έγκρισης της εξαγωγής του προϊόντος»⁴⁹.
- (51) Οι προτάσεις οδηγιών «Omnibus»⁵⁰, οι οποίες εκδόθηκαν τον Φεβρουάριο του 2025, αποσκοπούν στη μείωση της κανονιστικής επιβάρυνσης για τις εταιρείες, μεταξύ άλλων με την απλούστευση των υποχρεώσεων των εταιρειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής όσον αφορά τον προσδιορισμό των πραγματικών ή των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων που προκύπτουν στο επίπεδο των έμμεσων επιχειρηματικών εταίρων τους. Ωστόσο, αμέσως μετά τον προσδιορισμό δυσμενών επιπτώσεων, οι εταιρείες θα πρέπει να τις αποτρέπουν ή να τις τερματίζουν, ακολουθώντας σχέδιο προληπτικής ή διορθωτικής δράσης, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο⁵¹.
- (52) Ως πρώτο βήμα εφαρμογής της εν λόγω δέσμης Omnibus, στις 17 Απριλίου άρχισε να ισχύει τροποποίηση της CSDDD, με την οποία αναβάλλεται η προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και η πρώτη ημερομηνία εφαρμογής κατά ένα έτος: έως τον Ιούλιο του 2027 και τον Ιούλιο του 2028, αντίστοιχα⁵².

⁴⁹ EE L, 2024/1760, 5.7.2024, άρθρο 3 στοιχείο ζ) σημείο ii)· <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

⁵⁰ [2025/0045 \(COD\)](#)

⁵¹ [SWD\(2025\) 80](#) σ. 18.

⁵² [Οδηγία \(ΕΕ\) 2025/794](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2025, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2022/2464 και (ΕΕ) 2024/1760 όσον αφορά τις ημερομηνίες από τις

3.2.5 CSRD

- (53) Η CSRD θεσπίζει υποχρεωτικά ενωσιακά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, γνωστά ως ESRS (ευρωπαϊκά πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν γνωστοποιήσεις πληροφοριών που αφορούν τη βιωσιμότητα και δεν περιορίζουν τις επενδύσεις σε κανέναν τομέα. Για την αμυντική βιομηχανία είναι ιδιαίτερα σημαντικές δύο βασικές διατάξεις από την πρώτη δέσμη οριζόντιων προτύπων, οι οποίες ισχύουν επί του παρόντος:
- Γενικές απαιτήσεις (ESRS 1, σημείο 105): Το πρότυπο αυτό επιτρέπει στις εταιρείες να μη γνωστοποιούν διαβαθμισμένες ή ευαίσθητες πληροφορίες, ακόμη και αν αυτές θεωρούνται ουσιώδεις. Η Επιτροπή αποσαφηνίζει ότι η αμυντική βιομηχανία είναι πιθανότερο από άλλους τομείς να χρησιμοποιεί τη διάταξη που επιτρέπει την παράλειψη ευαίσθητων ή διαβαθμισμένων πληροφοριών. Για παράδειγμα, ενδέχεται να είναι αναγκαία η εφαρμογή της διάταξης αυτής στην περίπτωση όγκων εφοδιασμού πρώτων υλών ή ορισμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών που αφορούν τη βιωσιμότητα. Το γεγονός αυτό θα πρέπει με τη σειρά του να επηρεάσει τον τρόπο συνεργασίας των παρόχων διασφάλισης με εταιρείες της αμυντικής βιομηχανίας όσον αφορά τη χρήση της συγκεκριμένης διάταξης.
 - Καταναλωτές και τελικοί χρήστες (ESRS S4): Το πρότυπο αυτό αποσαφηνίζει ότι κάθε παράνομη χρήση ή κατάχρηση προϊόντων ή υπηρεσιών μιας εταιρείας από καταναλωτές ή τελικούς χρήστες δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω προτύπου.
- (54) Η πρόταση «Omnibus» του Φεβρουαρίου του 2025 για την αναθεώρηση των οδηγιών CSRD και CSDDD⁵³, περιορίζει μεν σημαντικά το πεδίο εφαρμογής των εταιρειών που αναμένεται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων βάσει της CSRD, αλλά δεν επηρεάζει τις προϋπάρχουσες διατάξεις που ορίζονται ανωτέρω.
- (55) Η Επιτροπή πρότεινε επίσης να καθυστερήσει η εφαρμογή της CSRD κατά δύο έτη για το δεύτερο και το τρίτο κύμα των εταιρειών που καλύπτονται από τη νομοθεσία. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε από τους συννομοθέτες και άρχισε να ισχύει στις 17 Απριλίου 2025⁵⁴. Θα πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

3.2.6 Κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς

- (56) Σκοπός του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς είναι η διασφάλιση της διαφάνειας, της αξιοπιστίας και της αιτιολόγησης των δεικτών αναφοράς που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ. Ως δείκτης αναφοράς νοείται ένα σημείο αναφοράς που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της απόδοσης ή της αξίας μιας επένδυσης, μιας εταιρείας ή μιας αγοράς. Με τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς θεσπίστηκαν «δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση» και «ευθυγραμμισμένοι με τη συμφωνία του Παρισιού ενωσιακοί δείκτες αναφοράς», ενώ εισήχθησαν και γνωστοποιήσεις αειφορίας για τους δείκτες αναφοράς.

οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν ορισμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες και απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας

⁵³ [2025/0045 \(COD\)](#)

⁵⁴ [2025/0044 \(COD\)](#)

- (57) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1818 της Επιτροπής⁵⁵ συμπληρώνει τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς με την πρόβλεψη ειδικών απαιτήσεων για δείκτες αναφοράς που επισημαίνονται ως δείκτες αναφοράς για το κλίμα. Ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στην προώθηση της ανάπτυξης υψηλής ποιότητας δεικτών αναφοράς για το κλίμα και θεσπίζει κανόνες σχετικά με εξαιρέσεις.
- (58) Η Επιτροπή έχει διευκρινίσει, σε ειδικό τροποποιητικό κανονισμό της ίδιας δέσμης Omnibus στον αμυντικό τομέα, C(2025) 3801, ότι μόνο οι εταιρείες που εμπλέκονται σε δραστηριότητες με απαγορευμένα όπλα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της εφαρμογής των εξαιρέσεων δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Ως απαγορευμένα όπλα νοούνται «οι νάρκες κατά προσωπικού, τα πυρομαχικά διασποράς, τα βιολογικά και χημικά όπλα των οποίων η χρήση, η κατοχή, η ανάπτυξη, η μεταφορά, η κατασκευή και η αποθήκευση απαγορεύονται ρητά από τις διεθνείς συμβάσεις για τα όπλα στις οποίες η πλειονότητα των κρατών μελών είναι συμβαλλόμενα μέρη, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα».

4 Όρια εσόδων

- (59) Το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ δεν προβλέπει εξαιρέσεις όσον αφορά τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων στον τομέα της άμυνας είτε βάσει ποσοστού του κύκλου εργασιών μιας συγκεκριμένης εταιρείας που ασκεί στρατιωτικές / αμυντικές δραστηριότητες είτε βάσει ποσοστού του χαρτοφυλακίου του ταμείου από επενδύσεις σε αμυντικές / στρατιωτικές δραστηριότητες. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ είναι ουδέτερο όσον αφορά τον τομέα της άμυνας και κάνει τη διάκριση μόνο για τα «αμφιλεγόμενα όπλα», όπως ορίζεται στον SFDR και διευκρινίζεται ανωτέρω.
- (60) Οι γενικευμένες εξαιρέσεις του τομέα της άμυνας βάσει του κύκλου εργασιών δεν θα ήταν συνεπείς με τη χρήση κατά περίπτωση σκεπτικού για τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με ζητήματα βιωσιμότητας. Θεωρείται επίσης ότι δεν θα ήταν συνεπείς με τις στρατηγικές ανάγκες και προτεραιότητες της ΕΕ, δεδομένου ότι η χρήση ορίων εσόδων για την εξαίρεση του τομέα της άμυνας θα έπληττε ιδιαίτερα τις ΜΜΕ, οι οποίες, λόγω των απαιτήσεων εξειδίκευσης και των περιορισμών μεγέθους, συχνά δεν μπορούν να διαφοροποιήσουν τις δραστηριότητές τους σε μη στρατιωτικές αγορές⁵⁶.
- (61) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους φορείς —συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών και των παρόχων σημάτων ΠΚΔ (όπως τα εθνικά οικολογικά σήματα)— να σχεδιάζουν τις οικείες πολιτικές εξαιρέσεων σύμφωνα με την κατά περίπτωση προσέγγιση και με τη χρήση του καταλόγου αμφιλεγόμενων όπλων, όπως εξηγείται ανωτέρω.

5 Αξιολόγηση της συμβολής του τομέα της άμυνας στην κοινωνική βιωσιμότητα

- (62) Το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ επιτρέπει στους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές να γνωστοποιούν επενδύσεις σε οικονομικές δραστηριότητες

⁵⁵ [ΕΕ L 406 της 3.12.2020, σ. 17.](#)

⁵⁶ [Study results: Access to equity financing for European defence SMEs — European Commission \(europa.eu\)](#) (Αποτελέσματα μελέτης: Πρόσβαση των ευρωπαϊκών αμυντικών ΜΜΕ σε χρηματοδότηση από ίδια κεφάλαια — Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη ευρύτερων κοινωνικών ή περιβαλλοντικών στόχων.

- (63) Στην ενότητα 3 της στρατηγικής για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία, η Επιτροπή αναγνωρίζει την αμυντική βιομηχανία ως καθοριστικό παράγοντα συμβολής στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια της Ένωσης και, ως εκ τούτου, στην ειρήνη και την κοινωνική βιωσιμότητα.
- (64) Ο SFDR ορίζει τι νοείται ως δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη περιβαλλοντικών ή κοινωνικών στόχων στο άρθρο 2 σημείο 17. Ο ορισμός αυτός δεν περιλαμβάνει κλειστό κατάλογο τομέων / οικονομικών δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με την ενότητα 3 της παρούσας ανακοίνωσης, οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές μπορούν να καταλήξουν στο συμπέρασμα, βάσει προσεκτικής κατά περίπτωση αξιολόγησης, ότι οι οικονομικές δραστηριότητες που ασκούνται από την αμυντική βιομηχανία της ΕΕ για τη διαφύλαξη της ειρήνης και της ασφάλειας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν βλάπτουν σημαντικά άλλους στόχους βιωσιμότητας και ότι η εταιρεία που ασκεί τη δραστηριότητα ακολουθεί πρακτικές χρηστής διακυβέρνησης, συμβάλλουν στην επίτευξη κοινωνικών στόχων. Ωστόσο, όπως και για κάθε άλλο είδος δραστηριοτήτων, δεν τεκμαίρεται εκ των προτέρων ότι οι αμυντικές δραστηριότητες συμβάλλουν στην επίτευξη κοινωνικού στόχου.
- (65) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή ενθαρρύνει τους φορείς να μην αντιμετωπίζουν την άμυνα ως εκ των πραγμάτων μη συνεισφέροντα τομέα κατά την αξιολόγηση των τομέων που συμβάλλουν θετικά στην κοινωνική βιωσιμότητα. Η ίδια αρχή θα πρέπει να ισχύει και για τους φορείς που αξιολογούν τις προτιμήσεις βιωσιμότητας και καθορίζουν τις αγορές-στόχους βάσει της MiFID.